

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

14^ο χιλ. Θεσσαλονίκης – Μηχανιώνας
57001 Θέρμη
Τηλ. : 2310 473 320, Fax: 2310 471 795
E-mail: ekby@ekby.gr

GR3000008 ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ - ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ ΚΑΙ ΛΑΓΟΥΒΑΡΔΟΣ

GR3000010 ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΥΘΗΡΩΝ: ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ, ΔΡΑΓΟΝΕΡΑ,
ΑΝΤΙΔΡΑΓΟΝΕΡΑ

GR3000012 ΝΗΣΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ,
ΛΑΓΟΥΒΑΡΔΟΣ, ΠΛΑΚΟΥΛΗΘΡΑ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΘΥΜΟΝΙΕΣ

GR3000013 ΚΥΘΗΡΑ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΝΗΣΙΔΕΣ: ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ, ΔΡΑΓΟΝΕΡΑ,
ΑΝΤΙΔΡΑΓΟΝΕΡΑ, ΑΥΓΟ, ΚΑΠΕΛΟ, ΚΟΥΦΟ ΚΑΙ ΦΙΔΟΝΗΣΙ

Β ΦΑΣΗ

Παραδοτέο Α

Φάκελος με την υφιστάμενη κατάσταση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	2
2. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΠΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ Α1	3
3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΠΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ Α2	4
4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Α1 ΚΑΙ Α2	4
Παράρτημα Ι: απόψεις φορέων (κατά χρονολογική σειρά άφιξης).....	10

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. Γεωγραφική θέση, όρια, έκταση και διοικητική υπαγωγή της περιοχής

Οι περιοχές μελέτης εξετάζονται από κοινού αφενός λόγω της επικάλυψής τους (GR3000010 με GR3000013 και GR3000008 με GR3000012) και αφετέρου λόγω της γεωγραφικής γειτνίασής τους και του όμοιου χαρακτήρα τους, παράγοντες που επιβάλλουν ενιαία προσέγγιση στη διαχείρισή τους.

Οι περιοχές του δικτύου NATURA 2000 GR3000008: Αντικύθηρα – Πρασονήσι και Λαγουβάρδο (TKΣ) και GR3000012 νήσος Αντικύθηρα και νησίδες Πρασονήσι, Λαγουβάρδος, Πλακουλίθρα και νησίδες Θυμονιές (ΖΕΠ) αποτελούνται από μια ομάδα έξι νησιών που βρίσκονται νότια των Κυθήρων και είναι τα εξής: Αντικύθηρα, Θυμονιές, Ψείρα, Πλακουλίθρα, Λαγουβάρδος και Πρασονήσι. Το κέντρο βάρους της βρίσκεται στο γεωγραφικό μήκος 23,268889 και γεωγραφικό πλάτος 35,916667. Καταλαμβάνει έκταση 7172,14 εκταρίων, με μέσο υψόμετρο 150. Διοικητικά υπάγεται στον Δήμο Κυθήρων. Τα Αντικύθηρα είναι το μεγαλύτερο νησί, καταλαμβάνει έκταση 20 km² και έχει μέγιστο υψόμετρο 378. Υπάρχουν πολύ λίγοι μόνιμοι κάτοικοι στα Αντικύθηρα ενώ οι υπόλοιπες νησίδες είναι ακατοίκητες.

Τα Αντικύθηρα είναι από τις πιο ξηρές περιοχές της Ελλάδας, συνήθως δέχονται λιγότερα από 200 mm βροχής το έτος. Το Πρασονήσι βρίσκεται 7,5 km Β-ΒΔ από τα Αντικύθηρα, καταλαμβάνει έκταση 0,27 km² και έχει μέγιστο υψόμετρο 129. Ο Λαγουβάρδος βρίσκεται 7,2 km ΒΔ των Αντικυθήρων και απέχει 3 km από το Πρασονήσι. Έχει έκταση περίπου 0,06 km² και μέγιστο υψόμετρο 42. Η θέση της περιοχής μελέτης παρουσιάζεται στον Τοπογραφικό Χάρτη ΓΥΣ κλίμακας 1:50.000. Φύλλο χάρτη: Αντικύθηρα.

Η περιοχή του δικτύου NATURA 2000 GR3000010: νησίδες Κυθήρων: Πρασονήσι, Δραγονέρα, Αντιδραγονέρα αποτελείται από μια ομάδα τριών νησίδων που βρίσκονται ανατολικά των Κυθήρων. Το κέντρο βάρους της βρίσκεται στο γεωγραφικό μήκος 23,103611 και γεωγραφικό πλάτος 36,222778. Το Πρασονήσι είναι η μεγαλύτερη νησίδα και η Δραγονέρα η μικρότερη. Και οι δύο καθώς και η Αντιδραγονέρα είναι ακατοίκητες. Καταλαμβάνει έκταση 989,13 εκταρίων, με μέσο υψόμετρο 18. Διοικητικά υπάγεται στον Δήμο Κυθήρων. Η θέση της περιοχής μελέτης παρουσιάζεται στον Τοπογραφικό Χάρτη ΓΥΣ κλίμακας 1:50.000. Φύλλο χάρτη: Κύθηρα.

Η περιοχή του δικτύου NATURA 2000 GR3000013: Κύθηρα και γύρω νησίδες: Πρασονήσι, Δραγονέρα, Αντιδραγονέρα, Αυγό, Καπέλο, Κουφό και Φιδονήσι περιλαμβάνει βόρειο και ανατολικό τμήμα του νησιού των Κυθήρων και επτά βραχώδεις νησίδες που ανήκουν στο Νομό Αττικής. Το κέντρο βάρους της βρίσκεται στο γεωγραφικό μήκος 23,050278 και γεωγραφικό πλάτος 36,270833. Καταλαμβάνει έκταση 5392,46 εκταρίων. Το Πρασονήσι είναι η μικρότερη νησίδα και το Αυγό η μεγαλύτερη. Όλες οι νησίδες είναι ακατοίκητες. Η θέση της περιοχής μελέτης παρουσιάζεται στον Τοπογραφικό Χάρτη ΓΥΣ κλίμακας 1:50.000. Φύλλο χάρτη: Κύθηρα.

2. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΠΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ Α1

Με σκοπό την άντληση στοιχείων που αφορούν την έως τώρα υλοποίηση δράσεων, τον προγραμματισμό ενεργειών για το μέλλον αλλά και την ανίχνευση τυχόν προβλημάτων, έγινε επικοινωνία με Διαχειριστικές αρχές, υπηρεσίες και τον Δήμο Κυθήρων. Επίσης, επιστημονικά στοιχεία αντλήθηκαν από επιστήμονες και φορείς (κυρίως από Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ερπετολογική Εταιρεία) που διεξάγουν έρευνες και δράσεις στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Αττική. Τέλος, πηγές απο τις οποίες αντλήθηκαν στοιχεία είναι: Διαύγεια, Ιστοσελίδες των ΕΠ Αττικής (<http://www.pepattikis.gr>), ΕΠΠΕΡΑΑ (www.epperaa.gr), και Ειδικής Υπηρεσίας Πολιτισμού (http://ep.culture.gr/el/Pages/projects_esp.aspx), Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ –κίνηση, Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020 - Κύρια Στρατηγικά Κείμενα (http://www.antonistikotita.gr/imerida_2014/events.asp?cs=5) και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (www.eysped.gr).

Ειδικότερα:

a. Επικοινωνία με Διαχειριστικές αρχές

Όπως αναφέρεται η τηλεφωνική επικοινωνία με διαχειριστικές αρχές, έγινε για να αποτυπώσει τυχόν πληροφορίες για έργα που υλοποιούνται, πέραν των στοιχείων που ανευρίσκονται στις ιστοσελίδες που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε επικοινωνία με τους κάτωθι:

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Αττικής

Μονάδα Α' Προγραμματισμού και Αξιολόγησης

Κουκούλης Ιωάννης, 213 150 1535

Αποτέλεσμα επικοινωνίας: Έργα για τις περιοχές Natura δεν εκτελούνται στο ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 (έγινε εκχώρηση)

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
«Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

Μονάδα Α' Προγραμματισμού και Αξιολόγησης

Συρόπουλος Χαράλαμπος, Προϊστάμενος μονάδας, 213 2142294

Πασσάς Νίκος, 213 2142 202

Αποτέλεσμα επικοινωνίας: Κατάλογος έργων για τις περιοχές Natura της Περιφέρειας Αττικής που είναι ενταγμένα στο ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013

Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού

Μονάδα Α' - Προγραμματισμού, Συντονισμού και Αξιολόγησης Πράξεων

Λαμπρινή Μπλουγούρα, 210 3307618

Αποτέλεσμα επικοινωνίας: Κατάλογος έργων πολιτισμού για τις περιοχές Natura της Περιφέρειας Αττικής

b. Επικοινωνία με ΟΤΑ

Τα Κύθηρα και οι νησίδες τους (GR3000008, GR3000010, GR3000012, GR3000013) υπάγονται διοικητικά στον Δήμο Κυθήρων, στον οποίο στάλθηκε σχετική επιστολή (αρ. 12381/16.2.2015), με την παράκληση να μας ενημερώσει για υφιστάμενες μελέτες και πληροφορίες αλλά και για τον μελλοντικό σχεδιασμό για την περιοχή.

γ. Επικοινωνία με άλλους φορείς και ειδικούς επιστήμονες

Περαιτέρω, έγινε επικοινωνία με ειδικούς επιστήμονες από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, τη Μομ, το ΕΛΚΕΘΕ, την Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία, την Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, την Ελληνική Βοτανική Εταιρεία. Τέλος, αντλήθηκαν στοιχεία από την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης και το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης, ενώ για την εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας στην περιοχή υπεύθυνο είναι το Δασαρχείο Πειραιώς.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΠΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ Α2

Στοιχεία για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 GR3000008, GR3000010, GR3000012, GR3000013, αντλήθηκαν από την Εθνική Βάση Δεδομένων Natura 2000, καθώς αυτές εντάσσονται στο πανευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τα στοιχεία της εν λόγω βάσης (Εθνική Βάση Δεδομένων Natura 2000 <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/n2000/envujeg6w/>). Χρησιμοποιήθηκαν ωστόσο και δεδομένα και πληροφορίες από επιστημονικές δημοσιεύσεις, εκθέσεις έργων και από τα πρώτα αποτελέσματα της εποπτείας (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, 2007-2012). Για την περιοχή των Αντικυθήρων χρησιμοποιήθηκαν επίσης αδημοσίευτα πρωτογενή δεδομένα πεδίου (Δημάκη, αδημοσίευτα δεδομένα). Ειδικότερα επισημαίνεται η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη που είχε συνταχθεί για τις περιοχές SCI GR 3000010 και SPA GR 3000013 από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ). Τέλος, για την περιοχή έγινε ανασκόπηση νομοθεσίας (βλ. πίνακα 1 του κεφ. 4). Η ανασκόπηση βιβλιογραφίας που αφορά σε επιστημονικές εργασίες, περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και δεδομένα που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων φαίνεται στον πίνακα 2 του κεφ. 4.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Α1 ΚΑΙ Α2

Οι περισσότερες έρευνες και μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί στην περιοχή αφορούν στην ορνιθοπανίδα της. Ειδικότερα:

Στην περιοχή GR3000013 έχει πραγματοποιηθεί, από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ) πρόγραμμα LIFE (2009-2012) για τα θαλασσοπούλια με είδη στόχους τον Αιγαιόγλαρο *Larus audouinii* και τον Θαλασσοκόρακα *Phalacrocorax aristotelis* (http://www.ornithologiki.gr/page_in.php?tid=2569). Επίσης, η περιοχή GR3000012 ήταν μεταξύ των περιοχών στις οποίες είχε πραγματοποιηθεί τριετές πρόγραμμα LIFE για την προστασία του Αιγαιόγλαρου (ημερ. Έναρξης 1997). Στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών πραγματοποιήθηκαν εξολοθρεύσεις των αρουραίων από εννέα συμπλέγματα νησίδων. Επίσης, πραγματοποιήθηκε ενημέρωση ειδικών ομάδων (ψαράδες, εργαζόμενοι σε ενοικιάσεις σκαφών, ιδιοκτήτες αιοπροβάτων και μαθητές σχολείων).

Στο πλαίσιο του προγράμματος Life για τις δράσεις προστασίας του Αιγαιόγλαρου έχει συνταχθεί Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη των νησίδων Κυθήρων: Πρασονήσι, Δραγονάρα και Αντιδραγονάρα (βλ. πίνακα 2).

Περαιτέρω, το πανεπιστήμιο Πατρών και η ΕΟΕ συνεργάζονται σε νέο πρόγραμμα LIFE για την προστασία του *Falco eleonora* και την προσαρμογή του στην κλιματική αλλαγή (2014-2018). Η ΖΕΠ των Αντικυθήρων (GR3000012) είναι μεταξύ των περιοχών εφαρμογής του προγράμματος (http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dsPPage&n_proj_id=5121).

Σε ό,τι ευρύτερα αφορά στη διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς των Κυθίων, δραστηροποιείται ιδιαίτερα το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης (Κ.Ι.Π.Α.), το οποίο, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης πραγματοποίησαν πρόγραμμα των Μονοπατιών των Κυθίων. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2010 και πραγματοποιήθηκε «ανάδειξη και σηματοδότηση 250 περίπου χιλιομέτρων παλαιών διαδρομών και μονοπατιών του νησιού». Σήμερα, αποτελεί μία ολοκληρωμένη εναλλακτική πρόταση τουριστικής ανάπτυξης των Κυθίων και των Αντικυθίων. Τα Μονοπάτια των Κυθίων έχουν ως βάση τις πεζοπορικές διαδρομές, αλλά οι δραστηριότητες του προγράμματος καλύπτουν ένα πολύ ευρύτερο φάσμα. Παράλληλα με τον καθαρισμό, και τη σηματοδότηση των διαδρομών, έχει ξεκινήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα σχολεία, οργανώνονται σεμινάρια, διαλέξεις, συνέδρια και επιστημονικές ημερίδες. Το πρόγραμμα έχει θέσει τις βάσεις για τη δημιουργία πεζοπορικής ομάδας των Κυθίων και προωθεί με κάθε ευκαιρία την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη του τόπου σε κάθε επίπεδο (για περισσότερες πληροφορίες για τα μονοπάτια: <http://www.kytherahiking.com/project/overview?lang=el>). Επίσης, το Κ.Ι.Π.Α. έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης (ΕΚΕΠΕΚ), του Παντείου Πανεπιστημίου. Έχει συμφωνηθεί πως το ΕΚΕΠΕΚ θα διεξάγει ένα κύκλο σεμιναρίων μεταπτυχιακού επιπέδου σχετικά με το Περιβάλλον κάθε Σεπτέμβριο στα Κύθηρα. Το σεμινάριο αυτό είναι στενά συνδεδεμένο με την ανάπτυξη του δικτύου μονοπατιών στα Κύθηρα, και όλων των σχετιζόμενων με αυτό το πρόγραμμα παραμέτρων και συναφών δραστηριοτήτων όπως η έρευνα και η εκπαίδευση (<http://www.kytherahiking.com/project/partnerships?lang=el>).

Τέλος, η MOM ασχολείται συστηματικά με την καταγραφή παρατηρήσεων και θέσεων καταφυγίων της μεσογειακής φώκιας στο Αιγαίο.

Κατά τη διαβούλευση της τεκμηρίωσης και του σχεδίου δράσης κατέθεσαν απόψεις οι Κυθηραϊκή Συνομοσπονδία Ελλάδος με τις θέσεις της σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων της θήρας και το WWF-Ελλάς με παρατηρήσεις γενικού χαρακτήρα για την περιοχή. Οι απόψεις τους βρίσκονται στο Παράρτημα Ι.

Σύμφωνα με το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων της περιοχής NATURA 2000 GR3000008 και τα δεδομένα του προγράμματος CORINE για την περιοχή NATURA 2000 GR3000010 που παρουσιάζονται στη σελίδα ΦΙΛΟΤΗΣ (<http://filotis.itia.ntua.gr/biotopes/c/GR3000010/>) μέρος των Αντικυθίων καλλιεργείται από σιτηρά. Υπάρχει βόσκηση κατσικιών, ενώ εφαρμόζεται και επαγγελματικό ψάρεμα. Επίσης, πυρκαγιές έχουν αναφερθεί από την περιοχή, χωρίς να διευκρινίζεται εάν αυτές οφείλονται σε σκοπιμότητα ή είναι τυχαία περιστατικά. Το κυνήγι εφαρμόζεται συστηματικά από τους λίγους κατοίκους, αλλά και από επισκέπτες του νησιού.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του προγράμματος CORINE για την περιοχή NATURA 2000 GR3000013 που παρουσιάζονται στη σελίδα ΦΙΛΟΤΗΣ (<http://filotis.itia.ntua.gr/biotopes/c/GR3000013/>) στην περιοχή έχει παρατηρηθεί στο παρελθόν ρύπανση από μαζούτ (fuel-oil) λόγω των πλοίων που περνούν από την περιοχή. Επίσης, έχουν καταγραφεί η εισαγωγή αρουραίων στις νησίδες, η εφαρμογή ανεξέλεγκτης βόσκησης, πυρκαγιές, αλλά και κυνήγι, ιδιαίτερα το φθινόπωρο.

Πίνακας 1. Ανασκόπηση νομοθεσίας για τις περιοχές GR3000008, GR3000010, GR3000012, GR3000013

Ίδρυση μόνιμου καταφυγίου θηραμάτων στις θέσεις Θολάρια, Αυλέμων, Διακόφτι κ.λπ. νησιού Κυθήρων	Απόφαση 161274/82 ΦΕΚ 698/Β/82.
--	--

Πίνακας 2. Πηγές πληροφόρησης για τις περιοχές **GR3000008, GR3000010, GR3000012, GR3000013**

Τίτλος	Κατηγορία	Πηγή
Γιανίτσαρος Αρτέμιος. 1969. Συμβολή εις την γνώσιν της χλωρίδος και βλαστήσεως της νήσου των Κυθήρων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Διατριβή	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παγούνης Μιχάλης. 1981. Υδρογεωλογική έρευνα νησιού Κυθήρων. ΙΓΜΕ, Αθήνα.	Μελέτη	
Λιώρης Χρήστος. 1983. Υδρογεωλογική μελέτη των Κυθήρων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας Τομέας Οικονομικής Γεωλογίας	Διπλωματική Εργασία	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας Τομέας Οικονομικής Γεωλογίας
Δανάμος Γεώργιος. 1992. Συμβολή στη Γεωλογία και υδρογεωλογία της νήσου των Κυθήρων.	Μελέτη	
Βροντάκης Γεώργιος. 1994. Η ενότητα της Πίνδου στα Κύθηρα Στρωματογραφική και γεωχημική μελέτη. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Τομέας Δυναμικής - Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας	Διπλωματική Εργασία	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Τομέας Δυναμικής - Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας
Γιαγκάκης Γεώργιος. 1994. Τα περίοπτα πολύνησα των Κυθήρων και των Αντικυθήρων: ο χώρος, η πληθυσμιακή αποψίλωση, η ρύπανση.	Μελέτη	
Τρίχας Αποστόλης. 1996. Οικολογία και βιογεωλογία των εδαφικών κολεόπτρων στο νότιο Αιγαίο, με έμφαση στη σύνθεση, εποχιακή και βιοτοπική διαφοροποίηση και ζωογεωγραφία των οικογενειών <i>Carabidae</i> και <i>Tenebrionidae</i>. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας	Διδακτορική Διατριβή	Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας
Φωτιάδη, Πέλλη. 1998. Πενήντα μικρονήσια της Ελλάδος «Άγωνα γραμμή». Αστερισμός, Αθήνα	Βιβλίο	
Καπουράνη, Ελίνα [κ.α.] 1999. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Νησίδων Κυθήρων: Πρασσονήσι, Δραγονέρα και Αντιδραγονέρα, περιοχή Natura 2000 GR 3000010. ΕΟΕ	ΕΠΜ	Βιβλιοθήκη ΕΚΒΥ
Καπουράνη, Ελίνα [κ.α.] 2000. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη	ΕΠΜ	Βιβλιοθήκη ΕΚΒΥ

Τίτλος	Κατηγορία	Πηγή
Νησιδών Κυθήρων: Πρασσονήσι, Δραγονέρα και Αντιδραγονέρα: προτεινόμενη περιοχή Δικτύου Natura 2000 pSCI GR 3000010 και SPA GR 3000013. ΕΟΕ		
Παπακωνσταντίνου, Κώστας [κ.α.] 2000. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Νησιδών Κυθήρων: Πρασσονήσι, Δραγονέρα και Αντιδραγονέρα: προτεινόμενη περιοχή Δικτύου Natura 2000 pSCI GR 3000010 και SPA GR 3000013: Φάση Β'. ΕΟΕ	ΕΠΜ	Βιβλιοθήκη ΕΚΒΥ
Παπαγεωργίου Τορτοπίδη, Νίκη. 2003. Μελέτη τουριστικής ανάπτυξης Περιφέρειας Αττικής: Α' και Β' Φάση. ΕΟΤ	Μελέτη - CD	Βιβλιοθήκη ΕΚΒΥ
Μονιούδη Ισαβέλα. 2004. Αθρακική ιζηματογένεση σε νησιώτικο υφαλοκρηπιδικό σύστημα τα στενά Κύθηρα -Αντικύθηρα Νοτιοδυτικό Αιγαίο. Πανεπιστήμιο Αιγαίου Σχολή Περιβάλλοντος Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας	Πτυχιακή εργασία	Πανεπιστήμιο Αιγαίου Σχολή Περιβάλλοντος Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας
Κατήρη Σωτηρούλα. 2006. Γεωλογική μελέτη της νήσου των Αντικυθήρων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Τομέας Δυναμικής - Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας	Διπλωματική Εργασία	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Τομέας Δυναμικής - Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας
Κουρμπιριάν Βιολέτα. 2007. Παράκτια γεωμορφολογική μελέτη των ακτών του νοτίου τμήματος της νήσου των Κυθήρων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ωκεανογραφίας και Διαχείρισης Θαλάσσιου Περιβάλλοντος	Μεταπτυχιακή εργασία	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Σχολή Θετικών Επιστημών Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ωκεανογραφίας και Διαχείρισης Θαλάσσιου Περιβάλλοντος
Αντικύθηρα. Υπουργείο Γεωργίας, Δασική Υπηρεσία, 1989.	Χάρτης	Υπουργείο Γεωργίας, Δασική Υπηρεσία
Ιατρού, Γ.Α. 1994. Η ενδημική χλωρίδα της νήσου των Κυθήρων. Σελ. 213-216. 5 ^ο Επιστημονικό Συνέδριο: Δελφοί 21-23 Οκτωβρίου 1994: Πρακτικά. Ελληνική Βοτανική Εταιρεία. University Studio Press, Θεσσαλονίκη.	Άρθρο	Βιβλιοθήκη ΕΚΒΥ
ΕΟΕ. 2005. Αντικύθηρα: καταμέτρηση μετ' εμποδίων. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Οϊωνός, Τεύχος 21	Άρθρο	http://www.ornithologiki.gr/page_cn.php?tid=1192&aID=157
Dimaki, M. & Alivizatos. H. 2015. Ringing studies of the Turtle Dove <i>Streptopelia turtur turtur</i> (Aves: Columbidae) during passage	Άρθρο	http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00222933.2013.830790#.VUd_vvDzazk

Τίτλος	Κατηγορία	Πηγή
through Antikythera Island, south-western Greece. Journal of Natural History. Manuscript ID: 830790.		
Dimaki, M., Alivizatos, H. 2011. Autumn migration of the Red-breasted Flycatcher <i>Ficedula parva</i> through Antikythera Island southwestern Greece. Ringing & Migration. 26: 71-73.	Άρθρο	http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03078698.2011.585905
Dimaki, M., Papazoglou, C. & Akriotis, T. 2006. Bird ringing in Antikythera island (s Greece). The Ring. 28 (1): 85-94.	Άρθρο	http://www.wbwp-fund.eu/ring/pdf/28-1/dimaki.pdf
Fric, J., Portolou, D., Manolopoulos, A. and T. Kastritis 2012. Important Areas for Seabirds in Greece. LIFE07 NAT/GR/000285 - Hellenic Ornithological Society (HOS / BirdLife Greece), Athens. Pages 102-105.	Έκθεση	http://files.ornithologiki.gr/images/seabirds/Publications/Marine_IBA_Book_BirdLife_Greece_2012_SEC.pdf
Fric, J. After-LIFE conservation plan. Concrete Conservation Actions for the Mediterranean Shag and Audouin's Gull in Greece, including the Inventory of Relevant Marine IBAs (LIFE07 NAT/GR/000285).	Έκθεση	http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.showFile&rep=file&fil=LIFE07_NAT_GR_000285_AfterLIFE.pdf
Lymberakis, P., N. Poulakakis, A. Kaliontzopoulou, E. Valakos and M. Mylonas (2008). Two new species of <i>Podarcis</i> (Squamata; Lacertidae) from Greece. Systematics and Biodiversity, 6, pp 307-318.	Άρθρο	http://old.biol.uoa.gr/enphysg/pdf/cretensis.pdf
Δημαλέξης, Α., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. Κορμπέτη, Μ., Φτριτς Γ., Saravia V., Mullin, V., Ξηρουχάκης, Σ. & Μπούσμπουρας, Δ. 2010. Προσδιορισμός και χαρτογράφηση των ορνιθολογικά ευαίσθητων στα αιολικά πάρκα περιοχών της Ελλάδας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 126 σελ.	Έκθεση	http://files.ornithologiki.gr/docs/politiki/aiolika/prosdiorismos%20kai%20xartografisi.pdf

Παράρτημα Ι: απόψεις φορέων (κατά χρονολογική σειρά άφιξης)